

2016

**Ujawnienia
dotyczące adekwatności
kapitałowej mBanku
Hipotecznego S.A.
na dzień 31 grudnia 2016 roku**

Warszawa, 3 marca 2017 roku
(aktualizacja 19 września 2017 roku)

Spis treści

1.	Wstęp	2
2.	Zakres konsolidacji ostrożnościowej	3
3.	Uzgodnienie pozycji kapitału podstawowego Tier I w odniesieniu do funduszy własnych instytucji oraz bilansu w zbadanym sprawozdaniu finansowym	3
4.	Adekwatność kapitałowa	3
5.	Fundusze własne	4
	5.1. Informacje podstawowe	4
	5.2. Struktura funduszy własnych	8
6.	Wymogi kapitałowe	9
	6.1. Ocena adekwatności kapitału wewnętrznego – opis stosowanej metody	9
	6.2. Rezultaty wewnętrznego procesu oceny adekwatności kapitałowej.....	9
	6.3. Dodatkowe informacje w zakresie stosowania metody wewnętrznych ratingów	10
	6.3.1 Wyjaśnienie i przegląd mechanizmów kontroli systemów ratingowych (w tym opis stopnia ich niezależności i zakresów odpowiedzialności) oraz przeglądu systemów ratingowych	10
	6.3.2 Opis czynników, które miały wpływ na poniesione straty w poprzednim okresie	10
	6.4. Wymagania nadzorcze w zakresie współczynników kapitałowych	10
	6.5. Informacje ilościowe dotyczące adekwatności kapitałowej.....	11
7.	Bufory kapitałowe	12
8.	Dźwignia finansowa	13
9.	Techniki redukcji ryzyka kredytowego	15
	9.1 Wycena zabezpieczeń i zarządzanie nimi	15
	9.2. Główne rodzaje zabezpieczeń	17
	9.3. Koncentracja ryzyka rynkowego lub kredytowego	18
10.	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	19
	10.1. Ekspozycje przeterminowane i o utraconej jakości – stosowane definicje.....	19
	10.2. Informacja ilościowa	20
11.	Ryzyko operacyjne	23
12.	Polityka wynagrodzeń dla osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku	25
13.	Polityka wynagrodzeń dla osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku - dane zaktualizowane po akceptacji części zmiennej wynagrodzenia osób zajmujących stanowiska kierownicze w mBanku Hipotecznym S.A., dotyczącej 2016 roku, przez właściwe organy Banku	30

1. Wstęp

Adekwatność kapitałowa definiowana jest jako stopień, w jakim ryzyko podejmowane przez Bank (mierzone za pośrednictwem wymogów kapitałowych) może zostać pokryte kapitałem (mierzonym przez fundusze własne) przy określonym poziomie istotności (apetyt na ryzyko) w określonym horyzoncie czasowym. Planowanie i monitorowanie adekwatności kapitałowej odbywa się na następujących dwóch płaszczyznach:

1. Wymogów regulacyjnych (Filar I) – gdzie regulacyjne wymogi kapitałowe porównywane są z regulacyjnymi funduszami własnymi (kapitałem regulacyjnym),
2. Modeli wewnętrznych (Filar II) – gdzie kapitał wewnętrzny wyliczony za pomocą metod wewnętrznych jest porównywany z ustalonymi przez Bank źródłami finansowania kapitału wewnętrznego.

„Polityka informacyjna mBanku Hipotecznego S.A.” określa zakres i zasady ogłaszania informacji dotyczących adekwatności kapitałowej, określonych Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającym Rozporządzenie (UE) nr 648/2012 wraz z późniejszymi zmianami oraz odpowiednimi Rozporządzeniami Wykonawczymi, bądź Delegowanymi wydanymi przez Komisję (UE) (zwanego dalej Rozporządzeniem CRR). Polityka informacyjna, która została wprowadzona w życie uchwałą Zarządu Banku i zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku, jest opublikowana na stronie internetowej Banku www.mhipoteczny.pl.

Ujawnienia są publikowane na stronie internetowej Banku w terminie publikacji rocznych sprawozdań finansowych mBanku Hipotecznego S.A. (zwanego dalej Bankiem).

Ogłaszane informacje podlegają weryfikacji przez biegłego rewidenta oraz są zatwierdzane przez Zarząd Banku.

W niniejszym dokumencie zawarto informacje na bazie danych jednostkowych Banku, z uwagi na to że Bank nie posiada żadnej spółki zależnej.

Zaprezentowane wartości wyrażone są w tysiącach złotych, z wyjątkiem sytuacji, w których zastosowano inną jednostkę miary szczegółowo wskazaną przy prezentowanych w dalszej części danych.

2. Zakres konsolidacji ostrożnościowej

Bank nie posiada żadnej spółki zależnej dlatego też przedstawione dane są danymi jednostkowymi Banku. Bank należy do Grupy Kapitałowej mBanku.

3. Uzgodnienie pozycji kapitału podstawowego Tier I w odniesieniu do funduszy własnych instytucji oraz bilansu w zbadanym sprawozdaniu finansowym

Poniżej zaprezentowano uzgodnienie kapitałów zawartych w sprawozdaniu finansowym Banku za 2016 rok sporządzonym zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej do pozycji uwzględnionych w funduszach własnych Banku według stanu na 31 grudnia 2016 roku.

Uzgodnienie	Sprawozdanie finansowe za 2016 rok	Pozycje nieuwzględnione w funduszach własnych i korekty regulacyjne	Fundusze własne w części dotyczącej kapitału podstawowego Tier I
Kapitały	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2016
Kapitał podstawowy:	614 792	-	614 792
Zarejestrowany kapitał akcyjny	309 000	-	309 000
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	305 792	-	305 792
Zyski zatrzymane:	290 053	(9 656)	280 397
Pozostały kapitał zapasowy	224 131	-	224 131
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	42 500	-	42 500
Wynik roku bieżącego	23 422	(9 656)	13 766
Inne pozycje kapitału własnego	(1 146)	(264)	(1 410)
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	(1 168)	(255)	(1 423)
Zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	22	(9)	13
Korekty regulacyjne	-	(139 709)	(139 709)
Wartości niematerialne	-	(13 191)	(13 191)
Niedobór korekt ryzyka kredytowego wobec oczekiwanych strat według metody IRB	-	(114 085)	(114 085)
Odpis netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	-	(11 238)	(11 238)
Dodatkowe korekty wartości	-	(1 195)	(1 195)

4. Adekwatność kapitałowa

Nadrzędną zasadą zarządzania kapitałem w Banku jest utrzymywanie kapitału na poziomie zapewniającym stabilny rozwój Banku i pokrycie zarówno minimalnego wymogu kapitałowego jak i pozostałych kategorii ryzyka uznanych przez Bank za istotne. Zarządzanie kapitałem jest oparte na zasadach określonych w Prawie bankowym i dobrych praktykach.

Głównym celem zarządzania kapitałem jest zapewnienie w Banku zasobów kapitałowych wystarczających dla pokrycia ekspozycji na ryzyko, a w szczególności zapewnienie wdrożenia wymaganej kapitalizacji w granicach apetytu na ryzyko.

Bank zarządza kapitałem na pokrycie ryzyka za pomocą systemu limitów i wskaźników wczesnego ostrzegania, opierając trzon koncepcji o zasady sformułowane w ramach nadzoru skonsolidowanego w grupie kapitałowej wspierające realizację strategicznych celów kapitałowych. Bank działa w ramach zasad polityki zarządzania i planowania kapitałowego, których celem jest zapewnienie efektywnego wykorzystania dostępnego kapitału.

Efektywne wykorzystanie kapitału jest integralną częścią polityki zarządzania kapitałem zorientowanej na osiągnięcie optymalnej stopy zwrotu z kapitału i dzięki temu stworzenia stabilnych podstaw zasilania bazy kapitałowej w przyszłych okresach. Pozwala to na utrzymanie współczynnika kapitału podstawowego Tier I (wyliczanego jako iloraz kapitału podstawowego Tier I i łącznej kwoty ekspozycji

na ryzyko) oraz łącznego współczynnika kapitałowego (wliczanego jako iloraz funduszy własnych i łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko) na poziomie co najmniej wymaganym przez instytucję nadzorującą.

Kapitałowe cele strategiczne Banku zorientowane są na utrzymanie zarówno łącznego współczynnika kapitałowego jak i współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie odpowiednio wyższym niż poziom wymagany przez instytucję nadzorującą. Pozwala to na bezpieczny rozwój biznesu przy spełnieniu norm nadzorczych w dłuższej perspektywie.

5. Fundusze własne

Na fundusze własne składa się kapitał podstawowy Tier I, kapitał dodatkowy Tier I oraz kapitał Tier II. W Banku nie identyfikuje się kapitału dodatkowego Tier I. Szczegółowe informacje na temat poszczególnych elementów funduszy własnych Banku na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawiono w pkt 5.1. W pkt. 5.2 przedstawiono strukturę funduszy własnych Banku na dzień 31 grudnia 2016 roku.

5.1. Informacje podstawowe

KAPITAŁ PODSTAWOWY TIER I

Instrumenty kapitałowe i powiązane ažio emisyjne

Na dzień 31 grudnia 2016 roku w pozycji Instrumenty kapitałowe i powiązane ažio emisyjne uwzględniono kapitał akcyjny oraz kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej pomniejszony o koszty emisji Banku. W przypadku emisji, które miały miejsce po 28 czerwca 2013 roku, zgodnie z ustawą Prawo bankowe oraz Rozporządzeniem CRR, Bank uzyskał zgodę Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) na zaliczenie ich do kapitału podstawowego Tier I.

Instrumenty kapitałowe i powiązane ažio emisyjne	31.12.2016
Zarejestrowany kapitał akcyjny	309 000
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	305 792
Razem	614 792

Szczegółowe informacje na temat kapitału akcyjnego i zapasowego przedstawiono w Notach 36 i 37 sprawozdania finansowego mBanku Hipotecznego S.A. za 2016 rok.

Skumulowane inne całkowite dochody

W pozycji Skumulowane inne całkowite dochody zaprezentowano niezrealizowane zyski i straty stanowiące inne pozycje kapitału własnego Banku na dzień 31 grudnia 2016 roku w kwocie (1 146) tys. zł. Poniżej przedstawiono strukturę skumulowanych innych całkowitych dochodów Banku na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Skumulowane inne całkowite dochody	31.12.2016
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	(1 168)
- niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych	(1 442)
- podatek odroczoney	274
Zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	22
- zyski aktuarialne	27
- podatek odroczoney	(5)
Skumulowane inne całkowite dochody, razem	(1 146)

Pozostałe kapitały rezerwowe

Pozostałe kapitały rezerwowe stanowi pozostały kapitał zapasowy tworzony z odpisów z zysku i przeznaczony na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa. Na 31 grudnia 2016 roku pozostałe kapitały rezerwowe wyniosły 224 131 tys. zł.

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego

Bank przenosi część zysku netto na fundusz ogólnego ryzyka bankowego na pokrycie nieprzewidzianych ryzyk oraz przyszłych strat. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego podlega podziałowi wyłącznie za zgodą akcjonariuszy wyrażoną w trakcie walnego zgromadzenia. Na dzień 31 grudnia 2016 roku fundusz ogólnego ryzyka bankowego wynosił 42 500 tys. zł.

Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu

W kalkulacji kapitału podstawowego Tier I według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku uwzględniono zweryfikowany zysk netto mBanku Hipotecznego S.A. za I półrocze 2016 roku. Zysk netto osiągnięty przez mBank Hipoteczny S.A. w I półroczu 2016 roku wyniósł 13 766 tys. zł. Zgodnie z decyzją z dnia 3 listopada 2016 roku Bank uzyskał zgodę KNF na zaliczenie zysku netto za I półrocze 2016 roku do kapitału podstawowego Tier I w kwocie 13 766 tys. zł.

KOREKTY REGULACYJNE/POZYCJE POMNIEJSZAJĄCE KAPITAŁ PODSTAWOWY TIER I

Wartości niematerialne

Zgodnie z Art. 37 Rozporządzenia CRR, wartości niematerialne uwzględniane są w rachunku kapitału podstawowego Tier I po pomniejszeniu o kwotę powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego. W kalkulacji kapitału podstawowego Tier I Banku na dzień 31 grudnia 2016 roku uwzględniono kwotę 13 191 tys. zł z tytułu wartości niematerialnych.

Kwoty ujemne będące wynikiem obliczeń kwot oczekiwanej straty

Bank, stanowiący instytucję obliczającą kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem metodą IRB, zobligowany jest do uwzględniania w kalkulacji funduszy własnych kwot ujemnych będących wynikiem obliczeń kwot oczekiwanej straty. Zgodnie z Art. 36 ust. 1 pkt d) Rozporządzenia CRR, kwoty ujemne z tytułu obliczeń, o których mowa w Art. 158 i 159 Rozporządzenia CRR, zostały uwzględnione w kapitale podstawowym Tier I na dzień 31 grudnia 2016 roku w wysokości 114 085 tys. zł.

Odpisy netto

W pozycji odpisów netto na dzień 31 grudnia 2016 roku zaprezentowano wartość odpisów netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek za okres od 1 lipca 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku ujętych w rachunku zysków i strat w wysokości 11 237 tys. zł. Zastosowane podejście zgodne jest z zapisami Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) Nr 183/2014 z dnia 20 grudnia 2013 roku uzupełniającego Rozporządzenie CRR w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących określenia sposobu obliczania korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego.

Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat

Zgodnie z ustawą Prawo bankowe w 2016 roku instytucje powinny uwzględniać w kalkulacji kapitału podstawowego Tier I niezrealizowane straty związane z aktywami lub pasywami wycenianymi według wartości godziwej w wysokości 100% ich wartości, natomiast niezrealizowane zyski mogły być zaliczane w wysokości 60% ich wartości. Korekty regulacyjne w wysokości 264 tys. zł. dotyczące niezrealizowanych zysków na dzień 31 grudnia 2016 roku stanowią pozycję korygującą pozycję skumulowanych całkowitych dochodów, o której mowa wyżej.

KAPITAŁ DODATKOWY TIER I

W Banku na 31 grudnia 2016 roku nie zidentyfikowano instrumentów, które kwalifikowałyby się jako pozycje kapitału dodatkowego Tier I.

KAPITAŁ TIER II

Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane

Zgodnie z decyzją z dnia 17 grudnia 2012 roku mBank Hipoteczny S.A. uzyskał zgodę KNF na zaliczenie do funduszy uzupełniających środków pieniężnych w kwocie 100 000 tys. zł zgodnie z warunkami

umowy pożyczki podporządkowanej zawartej w dniu 16 października 2012 roku pomiędzy mBankiem Hipotecznym S.A. i mBank S.A. z terminem spłaty w dniu 19 grudnia 2022 roku. Według stanu na 31 grudnia 2016 roku do kapitału Tier II została zaliczona pełna kwota pożyczki czyli 100 000 tys. zł.

Zgodnie z decyzją z dnia 7 stycznia 2016 roku mBank Hipoteczny S.A. uzyskał zgodę KNF na zaliczenie do kapitału Tier II środków pieniężnych w kwocie 100 000 tys. zł zgodnie z warunkami umowy pożyczki podporządkowanej zawartej w dniu 12 listopada 2015 roku pomiędzy mBankiem Hipotecznym S.A. i mBank S.A. z terminem spłaty w dniu 15 grudnia 2025 roku. Według stanu na 31 grudnia 2016 roku do kapitału Tier II została zaliczona pełna kwota pożyczki czyli 100 000 tys. zł.

Zgodnie z zapisami Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 roku ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z Rozporządzeniem CRR (zwanego dalej Rozporządzeniem Nr 1423/2013), opis głównych cech instrumentów kapitałowych uwzględnianych w funduszach własnych Banku na dzień 31 grudnia 2016 roku zaprezentowano na kolejnej stronie w tabeli sporządzonej w oparciu o wzór stanowiący załącznik II do Rozporządzenia nr 1423/2013.

ŁĄCZNY KAPITAŁ

W pozycji łącznego kapitału zaprezentowano kwotę funduszy własnych Banku na dzień 31 grudnia 2016 roku stanowiących sumę kapitału podstawowego Tier I oraz kapitału Tier II. Fundusze własne Banku na dzień 31 grudnia 2016 roku wyniosły 954 070 tys. zł.

mBank Hipoteczny S.A.
Ujawnienia dotyczące adekwatności kapitałowej mBanku Hipotecznego S.A.
na dzień 31 grudnia 2016 roku

Główne cechy instrumentów kapitałowych

			Seria A	Seria B	Seria C	Seria D	Seria E	Seria F	Seria G
1	Emitent	mBank Hipoteczny S.A.	mBank Hipoteczny S.A.	mBank Hipoteczny S.A.	mBank Hipoteczny S.A.	mBank Hipoteczny S.A.	mBank Hipoteczny S.A.	mBank Hipoteczny S.A.	mBank Hipoteczny S.A.
2	Unikatowy identyfikator (np. CUSIP, ISIN lub identyfikator Bloomberg dla ofert na rynku niepublicznym)	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
3	Prawo lub prawa właściwe, którym podlega instrument	Prawo polskie	Prawo polskie	Prawo polskie	Prawo polskie	Prawo polskie	Prawo polskie	Prawo polskie	Prawo polskie
	<i>Ujmowanie w kapitale regulacyjnym</i>								
4	Zasady przejściowe określone w Rozporządzeniu CRR	Kapitał Tier II	Kapitał Tier II	Kapitał Tier I	Kapitał Tier I	Kapitał Tier I	Kapitał Tier I	Kapitał Tier I	Kapitał Tier I
5	Zasady określone w Rozporządzeniu CRR obowiązujące po okresie przejściowym	Kapitał Tier II	Kapitał Tier II	Kapitał Tier I	Kapitał Tier I	Kapitał Tier I	Kapitał Tier I	Kapitał Tier I	Kapitał Tier I
6	Kwalifikowalne na poziomie jednostkowym lub (sub-) skonsolidowanym poziomie jednostkowym oraz (sub-) skonsolidowanym	Poziom jednostkowy	Poziom jednostkowy	Poziom jednostkowy	Poziom jednostkowy	Poziom jednostkowy	Poziom jednostkowy	Poziom jednostkowy	Poziom jednostkowy
7	Rodzaj instrumentu (rodzaje określone przez każdy system prawny)	Pożyczki podporządkowane – Prawo Bankowe Art. 127 ust. 1	Pożyczki podporządkowane – Prawo Bankowe Art. 127 ust. 1	Akcje zwykłe, Art. 28 CRR	Akcje zwykłe, Art. 28 CRR	Akcje zwykłe, Art. 28 CRR	Akcje zwykłe, Art. 28 CRR	Akcje zwykłe, Art. 28 CRR	Akcje zwykłe, Art. 28 CRR
8	Kwota uznana w kapitale regulacyjnym (waluta w mln, według stanu na ostatni dzień sprawozdawczy)	100 PLN	100 PLN	50 PLN	85 PLN	40 PLN	100 PLN	100 PLN	140 PLN
9	Wartość nominalna instrumentu	W walucie emisji: 100 mln PLN; w walucie sprawozdawczej: 100 mln PLN	W walucie emisji: 100 mln PLN; w walucie sprawozdawczej: 100 mln PLN	50 mln PLN	85 mln PLN	40 mln PLN	100 mln PLN	10 mln PLN	14 mln PLN
9a	Cena emisyjna	100,00%	100,00%	100 PLN	100 PLN	100 PLN	100 PLN	1 000 PLN	1 000 PLN
9b	Cena wykupu	100,00%	100,00%	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
10	Klasyfikacja księgowa	Zobowiązanie – koszt zamortyzowany	Zobowiązanie – koszt zamortyzowany	Kapitał podstawowy	Kapitał podstawowy	Kapitał podstawowy	Kapitał podstawowy	Kapitał podstawowy	Kapitał podstawowy
11	Pierwotna data emisji	16-10-2012	16-11-2015	18-03-1999	15-03-2000	20-01-2006	23-11-2012	13-11-2014	24-07-2015
12	Wieczyste czy terminowe	Terminowe	Terminowe	Wieczyste	Wieczyste	Wieczyste	Wieczyste	Wieczyste	Wieczyste
13	Pierwotny termin zapadalności	19-12-2022	15-12-2025	Bez określonego	Bez określonego	Bez określonego	Bez określonego	Bez określonego	Bez określonego
14	Opcja wykupu na żądanie emitenta podlegająca wcześniejszemu zatwierdzeniu przez organy nadzoru	Tak	Tak	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
15	Termin wykupu opcjonalnego, terminy wykupu warunkowego oraz kwota wykupu	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
16	Kolejne terminy wykupu, jeżeli dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
	<i>Kupony / dywidendy</i>								
17	Stała lub zmienna dywidenda / stały lub zmienny kupon	Stopa zmienna	Stopa zmienna	Zmienna dywidenda	Zmienna dywidenda	Zmienna dywidenda	Zmienna dywidenda	Zmienna dywidenda	Zmienna dywidenda
18	Kupon odsetkowy oraz dowolny powiązany wskaźnik	PLN WIBOR 3M+3,5%	PLN WIBOR 3M+3,5%	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
19	Istnienie zapisanych praw do niewypłacenia dywidendy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
20a	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem terminu)	Obowiązkowe	Obowiązkowe	Częściowo uznaniowe	Częściowo uznaniowe	Częściowo uznaniowe	Częściowo uznaniowe	Częściowo uznaniowe	Częściowo uznaniowe
20b	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem kwoty)	Obowiązkowe	Obowiązkowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe
21	Istnienie opcji z oprocentowaniem rosnącym lub innej zachęty do wykupu	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
22	Nieskumulowane czy skumulowane	Niekumulacyjny	Niekumulacyjny	Niekumulacyjny	Niekumulacyjny	Niekumulacyjny	Niekumulacyjny	Niekumulacyjny	Niekumulacyjny
23	Zamienne czy niezamienne	Niezamienne	Niezamienne	Niezamienne	Niezamienne	Niezamienne	Niezamienne	Niezamienne	Niezamienne
24	Jeżeli zamienne, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące zamianę	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
25	Jeżeli zamienne, w pełni czy częściowo	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
26	Jeżeli zamienne, wskaźnik konwersji	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
27	Jeżeli zamienne, zamiana obowiązkowa czy opcjonalna	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
28	Jeżeli zamienne, należy określić rodzaj instrumentu, na który można dokonać zamiany	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
29	Jeżeli zamienne, należy określić emitenta instrumentu, na który dokonuje się zamiany	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
30	Odpisy obniżające wartość	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
31	W przypadku odpisu obniżającego wartość, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące odpis obniżający wartość	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
32	W przypadku odpisu obniżającego wartość, w pełni czy częściowo	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
33	W przypadku odpisu obniżającego wartość, trwale czy tymczasowo	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
34	W przypadku tymczasowego odpisu obniżającego wartość, opis mechanizmu odpisu obniżającego wartość	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
35	Pozycja w hierarchii podporządkowania w przypadku likwidacji (należy określić rodzaj instrumentu bezpośrednio uprzywilejowanego w odniesieniu do danego instrumentu)	Najniższy priorytet satysfakcji i zaszerogowanie jedynie w zakresie dozwolonym przez obowiązujące przepisy ustawowe dot. praw wierzycieli	Najniższy priorytet satysfakcji i zaszerogowanie jedynie w zakresie dozwolonym przez obowiązujące przepisy ustawowe dot. praw wierzycieli	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
36	Niezgodne cechy przejściowe	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
37	Jeżeli tak, należy określić niezgodne cechy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy

5.2. Struktura funduszy własnych

Zgodnie z zapisami Rozporządzenia nr 1423/2013, poniżej zaprezentowano strukturę funduszy własnych w oparciu o wzór stanowiący załącznik VI do Rozporządzenia nr 1423/2013. Biorąc pod uwagę czytelność i wartość użytkową dokumentu dla odbiorców, zakres ujawnień w poniższej tabeli ograniczono do pozycji niezerowych.

Kapitał podstawowy Tier I (Instrumenty i kapitały rezerwowe)	Kwota w dniu ujawnienia (wg stanu na 31.12.2016 r.)
Instrumenty kapitałowe i powiązane ažio emisyjne	614 792
Skumulowane inne całkowite dochody (z uwzględnieniem nierealizowanych zysków i strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości)	(1 146)
Pozostałe kapitały rezerwowe	224 131
Fundusze ogólne ryzyka bankowego	42 500
Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń lub dywidend	13 766
Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	894 043
Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne	
Dodatkowe korekty wartości	(1 195)
Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego)	(13 191)
Kwoty ujemne będące wynikiem obliczeń kwot oczekiwanej straty	(114 085)
Odpisy netto	(11 238)
Korekty regulacyjne dotyczące nierealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468 Rozporządzenia CRR	(264)
w tym: filtr dla nierealizowanego zysku związanego z aktywami lub pasywami wycenianymi według wartości godziwej	(264)
Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	(139 973)
Kapitał podstawowy Tier I	754 070
Kapitał dodatkowy Tier I	-
Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	754 070
Kapitał Tier II: instrumenty i rezerwy	
Instrumenty kapitałowe i powiązane ažio emisyjne	200 000
Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	200 000
Kapitał Tier II	200 000
Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	954 070
Aktywa ważone ryzykiem razem	6 562 489
Współczynniki i bufor kapitałowe	
Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	11,49%
Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	11,49%
Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	14,54%
Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) CRR powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	1,25%
w tym: wymóg utrzymania bufora zabezpieczającego	1,25%
w tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0,00%
Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	3,49%

6. Wymogi kapitałowe

6.1. Ocena adekwatności kapitału wewnętrznego – opis stosowanej metody

mBank Hipoteczny S.A. otrzymał zgodę wydaną przez Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (BaFin) 14 sierpnia 2012 roku we współpracy z KNF (pismo KNF z dnia 27 sierpnia 2012 roku) na stosowanie metody wewnętrznych ratingów w zakresie przypisywania ekspozycji z tytułu kredytowania specjalistycznego do kategorii ryzyka (metoda IRB slotting approach) do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego. Na podstawie zgody wydanej 2 kwietnia 2014 roku przez BaFin we współpracy z KNF (pismo KNF z dnia 10 kwietnia 2014 roku) Bank rozszerzył stosowanie metody IRB slotting approach o kolejne modele ratingowe.

Pismem z dnia 12 grudnia 2013 roku Bank poinformował KNF o rozszerzeniu planu stopniowego wdrożenia metody wewnętrznych ratingów w mBanku Hipotecznym S.A. o klasę ekspozycji detalicznych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych. Bank w drugiej połowie 2016 r. złożył Wniosek prewalidacyjny, a w roku 2017 zamierza złożyć finalny Wniosek o stosowanie metod statystycznych do obliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego w odniesieniu do portfela detalicznego pozyskiwanego we współpracy z mBankiem S.A.

W kalkulacji łącznego współczynnika kapitałowego Banku na dzień 31 grudnia 2016 roku, całkowity wymóg kapitałowy został wyznaczony z uwzględnieniem wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego przy zastosowaniu metody IRB zgodnie z przepisami Rozporządzenia CRR. Jednocześnie fundusze własne zostały wyznaczone z zastosowaniem pomniejszenia wynikającego z metody IRB i kształtowały się na poziomie wyższym niż 80% porównawczego całkowitego wymogu kapitałowego (tzw. floor regulacyjny), zgodnie z przepisami Rozporządzenia CRR.

6.2. Rezultaty wewnętrznego procesu oceny adekwatności kapitałowej

Kluczowym elementem procesu zarządzania ryzykiem w Banku jest mechanizm zakładający utrzymywanie funduszy własnych na poziomie zapewniającym zdolność do absorpcji nieoczekiwanych strat z tytułu wszystkich rodzajów ryzyka wynikających z prowadzonej przez Bank działalności. Cel ten realizowany jest w ramach procesu ICAAP (ang. Internal Capital Adequacy Assessment Process), który poprzez mechanizmy szacowania adekwatności kapitału wewnętrznego, wzmacnia powiązania między profilem (poziomem) ryzyka, mechanizmem zarządzania ryzykiem oraz posiadanym kapitałem.

Poprzez realizację procesu ICAAP, Bank dokonuje bieżącej jak i przyszłej oceny adekwatności kapitałowej w kontekście konieczności jej utrzymania, nawet w bardzo trudnych warunkach ekonomicznych oraz zapewnia, że instytucja posiada adekwatny kapitał wewnętrzny w stosunku do profilu ryzyka. Proces podlega regularnym przeglądom realizowanym przez Zarząd Banku a nadzorowany jest przez Radę Nadzorczą.

Kapitał wewnętrzny to szacowana przez Bank wartość, niezbędna do pokrycia istotnych rodzajów ryzyka zidentyfikowanych w działalności w ramach procesu inwentaryzacji ryzyka - stanowi sumę kapitału ekonomicznego na pokrycie rodzajów ryzyka uwzględnianych w procesie kalkulacji kapitału ekonomicznego oraz kapitału na pokrycie pozostałych rodzajów ryzyka (w tym trudno mierzalnych).

Kapitał ekonomiczny wyznaczany jest za pomocą odpowiednich metod ilościowych pozwalających w sposób adekwatny odzwierciedlić poziom ryzyka. Obecnie łączny kapitał ekonomiczny obejmuje następujące składowe:

- kapitał ekonomiczny na pokrycie ryzyka kredytowego,
- kapitał ekonomiczny na pokrycie ryzyka rynkowego,
- kapitał ekonomiczny na pokrycie ryzyka operacyjnego,
- kapitał ekonomiczny na pokrycie ryzyka biznesowego.

Kapitał na pokrycie pozostałych rodzajów ryzyka (w tym trudno mierzalnych) jest szacowany zgodnie z zasadami zdefiniowanymi w procesie ICAAP.

System zarządzania ryzykiem jest powiązany z zarządzaniem kapitałem i procesem jego planowania. Apetyt na ryzyko jest definiowany, jako akceptowany poziom ryzyka określony wartościowo, a wyrażony za pomocą kapitału wewnętrznego, co definiuje Strategia zarządzania ryzykiem Banku.

6.3. Dodatkowe informacje w zakresie stosowania metody wewnętrznych ratingów

6.3.1 Wyjaśnienie i przegląd mechanizmów kontroli systemów ratingowych (w tym opis stopnia ich niezależności i zakresów odpowiedzialności) oraz przeglądu systemów ratingowych

W odniesieniu do portfeli objętych metodą IRB, modele ratingowe wykorzystywane w obszarze kredytowania specjalistycznego w portfelu komercyjnym podlegają procesowi monitoringu wykonywanemu z co najmniej roczną częstotliwością przez Właścicieli modeli niezależnych od Użytkowników modeli. Prowadzony monitoring obejmuje analizy na poziomie indywidualnych przypadków, jak i analiz portfelowych. Częstsza weryfikacja systemu ratingowego przez Właścicieli modeli uzależniona jest od wystąpienia czynników (wewnętrznych i/lub zewnętrznych) mogących mieć istotny wpływ na zmianę wartości parametrów składowych modelu. Efektywność elementów systemu ratingowego jest także badana na bieżąco przez Właścicieli modeli w przypadku kredytów, dla których wystąpiło niewykonanie zobowiązania.

Modele ratingowe dla portfela komercyjnego podlegają także procesowi rocznej walidacji dokonywanej przez Jednostkę Walidacyjną, która jest niezależna od jednostek odpowiedzialnych za budowę, przebudowę oraz użytkowanie modeli ratingowych w Banku. Walidacja systemu ratingowego dla obszaru kredytowania specjalistycznego ma charakter jakościowy i ilościowy. Walidacja jakościowa obejmuje swoim zakresem m.in. ocenę zasad konstrukcji modelu, badanie poprawności teoretycznej oraz poprawności implementacji modeli ratingowych, analizę jakości danych wykorzystanych do budowy modelu. W ramach walidacji ilościowej oceniane jest przede wszystkim funkcjonowanie modelu pod względem mocy dyskryminacyjnej modelu, jak również stabilności modelu.

System ratingowy dla obszaru kredytowania specjalistycznego podlega także rocznym przeglądom systemów ratingowych Banku. Departament Audytu Wewnętrznego w ramach przeglądu ocenia łąd korporacyjny, zasady segmentacji i prawidłowość wyznaczania wymogu kapitałowego, testy warunków skrajnych stosowane w ocenie adekwatności kapitałowej, integralność procesu nadawania ocen ratingowych, metody ograniczania ryzyka kredytowego oraz proces zarządzania jakością danych.

6.3.2 Opis czynników, które miały wpływ na poniesione straty w poprzednim okresie

W odniesieniu do portfeli objętych metodą IRB – portfel komercyjny, kredytowanie specjalistyczne z wykorzystaniem kategorii nadzorczych - Bank dokonuje kalkulacji odpisów z tytułu utraty wartości w oparciu o analizę indywidualną oraz portfelową (ekspozycje, dla których w analizie indywidualnej nie stwierdzono utraty wartości). Bank nie wykorzystuje do pomiaru utraty wartości dla tego portfela parametrów PD i LGD w rozumieniu własnych oszacowań parametrów wg. wewnętrznego modelu ratingowego. Bank dokonuje pomiaru utraty wartości dla ekspozycji kredytowych zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 39.

Kwota poniesionych strat w 2016 roku była niższa od kwoty poniesionych strat w 2015 roku. Głównym czynnikiem, który spowodował spadek, było zmniejszenie liczby stwierdzonych przypadków niewykonania zobowiązania oraz poprawa czynników mających wpływ na oszacowania LGD w analizie portfelowej – nieznaczna poprawa średniego wskaźnika odzysku z zabezpieczeń, poprawa wskaźnika oznaczającego relację wartości zaangażowania do wartości zabezpieczeń.

6.4. Wymagania nadzorcze w zakresie współczynników kapitałowych

Bank utrzymuje współczynniki kapitałowe powyżej minimalnych poziomów, jakie wynikają z przepisów Rozporządzenia CRR, a także powyżej poziomów jakich oczekiwał od Banku w 2016 roku nadzór bankowy (łączny współczynnik kapitałowy – 13,25%, współczynnik kapitału Tier I – 10,25%).

Kapitałowe cele strategiczne Banku zorientowane są na utrzymanie zarówno łącznego współczynnika kapitałowego jak i współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie odpowiednio wyższym niż poziom wymagany przez instytucję nadzorującą. Pozwala to na bezpieczny rozwój biznesu przy spełnieniu norm nadzorczych w dłuższej perspektywie.

Współczynniki kapitałowe kalkulowane są na bazie łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko, odpowiadającej sumie kwot ekspozycji na ryzyko dla poszczególnych rodzajów ryzyka, wyliczanych zgodnie z przepisami Rozporządzenia CRR.

6.5. Informacje ilościowe dotyczące adekwatności kapitałowej

Łączna kwota ekspozycji na ryzyko Banku według stanu na 31 grudnia 2016 roku obejmuje:

- kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do ryzyka kredytowego, ryzyka kredytowego kontrahenta, kalkulowane przy zastosowaniu metody IRB slotting approach oraz metody standardowej dla ekspozycji stale wyłączonych z metody IRB i ekspozycji podlegających czasowemu wyłączeniu,
- kwotę ekspozycji na ryzyko operacyjne, kalkulowaną przy zastosowaniu metody podstawowego wskaźnika.

W Banku nie występuje portfel handlowy, dlatego też Bank nie kalkuluje kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do pozostałych rodzajów ryzyka.

31.12.2016	Kwota ekspozycji na ryzyko	Wymóg w zakresie funduszy własnych
RAZEM	6 562 489	524 999
Ryzyko kredytowe	6 372 126	509 770
W tym według metody IRB	3 995 905	319 672
W tym według metody standardowej	2 376 221	190 098
Ryzyko operacyjne	190 363	15 229
Łączny współczynnik kapitałowy	14,54%	
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	11,49%	
Współczynnik kapitału Tier I	11,49%	

Tabela poniżej prezentuje kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem dla ryzyka kredytowego i kredytowego kontrahenta w podziale, który uwzględnia stosowane metody oraz klasy ekspozycji w ramach metody

31.12.2016	Ekspozycja brutto	Wartość ekspozycji przed CCF i CRM*	Całkowita wartość ekspozycji objęta gwarancjami **	Ekspozycja ważona ryzykiem	Wymóg w zakresie funduszy własnych
Ryzyko kredytowe i kredytowe kontrahenta	12 087 817	12 079 574	(248 626)	6 372 126	509 770
Metoda IRB	5 855 079	5 852 969	-	3 995 905	319 672
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw – kredytowanie specjalistyczne	5 763 365	5 763 365	-	3 951 439	316 115
Inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego	91 714	89 604	-	44 466	3 557
Metoda Standardowa	6 232 738	6 226 605	(248 626)	2 376 221	190 098
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	1 139 579	1 139 579	-	-	-
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	73 223	73 201	-	64 366	5 149
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	67 267	67 247	(67 247)	-	-
Ekspozycje wobec instytucji	85 816	85 816	-	4 490	359
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	181 433	181 379	(181 379)	-	-
Ekspozycje detaliczne	717 393	716 797	-	479 342	38 348
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	3 957 141	3 955 966	-	1 821 100	145 688
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	10 878	6 612	-	6 915	553
Ekspozycje kapitałowe	8	8	-	8	1

*CCF (ang. Credit Conversion Factor) - współczynnik konwersji kredytowej, CRM (ang. Credit Risk Mitigation) - ograniczanie ryzyka kredytowego

**Całkowita wartość ekspozycji objęta gwarancjami dotyczy ekspozycji, których podstawowym zabezpieczeniem jest poręczenie jednostek samorządu terytorialnego, które spełnia wymogi Rozporządzenia CRR.

Tabela poniżej prezentuje ekspozycje dla których wymóg kalkulowany jest metodą standardową w podziale na

ekspozycje stale wyłączone z metody IRB i ekspozycje podlegające czasowemu wyłączeniu

31.12.2016	Ekspozycja brutto	Wartość ekspozycji przed CCF i CRM	Całkowita wartość ekspozycji objęta gwarancjami	Ekspozycja ważona ryzykiem	Wymóg w zakresie funduszy własnych
Metoda Standardowa	6 232 738	6 226 605	(248 626)	2 376 221	190 098
Ekspozycje podlegające stałemu stosowaniu metody standardowej w niepełnym zakresie	1 671 448	1 667 386	(248 626)	185 185	14 815
Ekspozycje podlegające metodzie standardowej z uzyskaniem uprzedniego zezwolenia nadzorczego na stopniowe wdrożenie metody IRB	4 561 290	4 559 219	-	2 191 036	175 283

Tabela poniżej prezentuje ekspozycje kredytowe dla których wymóg został skalkulowany metodą IRB slotting approach w podziale na nadzorcze kategorie ryzyka według stanu na 31 grudnia 2016 roku

Kategoria ryzyka	Ekspozycja brutto	w tym: ekspozycje pozabilansowe	Ekspozycja ważona ryzykiem	Średnia waga ryzyka
1	2 243		1 570	70,00%
2	5 258 725	1 049 123	3 765 046	89,44%
3	157 828		181 502	115,00%
4	1 329		3 321	250,00%
5*	343 240		-	0,00%
Razem	5 763 365	1 049 123	3 951 439	83,82%

* kategoria dla ekspozycji w sytuacji default

7. Bufory kapitałowe

Na podstawie Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym oraz stosownej aktualizacji ustawy Prawo Bankowe począwszy od stycznia 2016 mBank Hipoteczny S.A. zobowiązany jest utrzymywać określone bufory kapitałowe:

- Wskaźnik bufora zabezpieczającego w wysokości 1,25%,
- Wskaźnik bufora antycyklicznego specyficznego dla instytucji, który obecnie wynosi 0%.

Zagraniczne ekspozycje kredytowe w mBanku Hipotecznym S.A. stanowią mniej niż 2% łącznych ekspozycji ważonych ryzykiem, dlatego w tabeli dot. rozkładu geograficznego odnośnych ekspozycji kredytowych na potrzeby obliczania bufora antycyklicznego całość portfela została przypisana Polsce. W tabeli do lokalizacji instytucji zostały przypisane ekspozycje z krajów: Niemcy, Austria, Stany Zjednoczone, Belgia, Wielka Brytania, które łącznie stanowią 0,077% całkowitej wartości ekspozycji pierwotnych Banku.

Rozkład geograficzny odnośnych ekspozycji kredytowych na potrzeby obliczania bufora antycyklicznego według stanu na 31 grudnia 2016

Kraj	Ogólne ekspozycje kredytowe		Wymogi w zakresie funduszy własnych		Wagi stosowane przy wymogu w zakresie funduszy własnych	Wskaźnik bufora antycyklicznego
	Wartość ekspozycji według metody standardowej	Wartość ekspozycji według metody IRB	Z czego: Ogólne ekspozycje kredytowe	Ogółem		
Polska	6 232 738	5 855 079	509 770	509 770	100,00	-

Kwota specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego według stanu na 31 grudnia 2016

Kwota specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego	
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	6 372 126
Specyficzny dla instytucji wskaźnik bufora antycyklicznego	-
Wymóg w zakresie specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego	-

8. Dźwignia finansowa

Wyliczenia regulacyjnego wskaźnika dźwigni finansowej na dzień 31 grudnia 2016 roku dokonano w oparciu o postanowienia Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/62 z dnia 10 października 2014 roku zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wskaźnika dźwigni (dalej: „Rozporządzenie 2015/62”).

Wskaźnik dźwigni finansowej kalkuluje się jako miarę kapitału Tier I podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej i wyraża jako wartość procentową. Miara ekspozycji całkowitej jest sumą wartości ekspozycji określonych zgodnie z Rozporządzeniem 2015/62 z tytułu wszystkich aktywów i pozycji pozabilansowych nieodliczonych przy wyznaczaniu miary kapitału Tier I.

Kapitał Tier I do wskaźnika dźwigni został policzony zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 przy zastosowaniu opcji narodowych zdefiniowanych w Ustawie Prawo Bankowe art. 171a.

mBank Hipoteczny S.A.
Ujawnienia dotyczące adekwatności kapitałowej mBanku Hipotecznego S.A.
na dzień 31 grudnia 2016 roku

W tabeli poniżej zaprezentowano informację na temat wskaźnika dźwigni finansowej na 31 grudnia 2016 roku oraz podział miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: „Rozporządzenie 2016/200”).

Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych)	
Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	10 607 425
(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	(139 973)
Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)	10 467 452
Ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych	
Koszt odtworzenia związany z wszystkimi transakcjami na instrumentach pochodnych (tj. z pominięciem kwalifikującego się zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce)	45 161
Kwoty narzutu w odniesieniu do potencjalnej przyszłej ekspozycji związanej z wszystkimi transakcjami na instrumentach pochodnych (metoda wyceny według wartości rynkowej)	16 687
Całkowite ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych	61 848
Inne ekspozycje pozabilansowe	
Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	1 269 921
(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	(1 054 610)
Inne ekspozycje pozabilansowe	215 311
Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 7 i 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe)	
(Wyłączenie ekspozycji wewnątrz grupy (na zasadzie nieskonsolidowanej) zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowych i pozabilansowych))	(76 836)
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej	
Kapitał Tier I	754 070
Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	10 667 775
Wskaźnik dźwigni	
Wskaźnik dźwigni	7,07%
Wybór przepisów przejściowych i kwota wyłączonych pozycji powierniczych	
Wybór przepisów przejściowych na potrzeby określenia miary kapitału	przejściowe

Tabela poniżej prezentuje uzgodnienie ekspozycji całkowitej do wyliczenia wskaźnika dźwigni z wartością aktywów w opublikowanym sprawozdaniu finansowym Banku za rok 2016.

31.12.2016	
Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	10 649 499
Korekta z tytułu instrumentów pochodnych	16 687
Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	215 311
(Korekta z tytułu ekspozycji wewnątrz grupy wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	(76 836)
Inne korekty	(136 886)
Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	10 667 775

Ujawnianie informacji jakościowych na temat ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej oraz czynników wpływających na wskaźnik dźwigni.

Ujawnianie informacji jakościowych

Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej	W Banku funkcjonuje Instrukcja monitorowania ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej, która określa ramy organizacyjne oraz reguluje proces zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej w Banku. Zawiera ona zakres i podział obowiązków w ramach zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej.
Opis czynników, które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie, którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni	Wskaźnik dźwigni finansowej na 31 grudnia 2016 roku w porównaniu do końca grudnia 2015 roku jest niższy o 0,45 pp. Zmiana spowodowana była zwiększeniem ekspozycji całkowitej przy jednoczesnym wzroście funduszy własnych Banku. Na zmianę wskaźnika miało także wpływ wejście w życie Rozporządzenia 2015/62 (m.in. ujmowanie pozabilansu).

Wskaźnik dźwigni finansowej podlega stałemu monitorowaniu. Bank monitoruje poziom wskaźnika dźwigni finansowej w oparciu o kwartalną informację, analizuje ewentualne istotne zmiany oraz ich przyczyny.

Poziom wskaźnika dźwigni finansowej powyżej wysokości 5% uznawany jest za bezpieczny i nie wymaga podejmowania dodatkowych działań. W razie spadku wskaźnika poniżej wskazanego poziomu, Komitet ALCO rozważy podjęcie stosownych czynności.

W ramach obowiązującego systemu informacji zarządczej, raport o aktualnym poziomie wskaźnika dźwigni finansowej oraz ewentualnych zagrożeniach co do zachowania bezpiecznych poziomów wskaźnika, z uwzględnieniem wpływu obecnych i możliwych do przewidzenia w przyszłości strat, wpływu obecnej dynamiki oraz planowanej dynamiki akcji kredytowej przedkładany jest do wiadomości Komitetu ALCO. Proces analizy realizowany jest poprzez kontrolę realizacji strategii, planów oraz prognoz finansowych.

9. Techniki redukcji ryzyka kredytowego

9.1 Wycena zabezpieczeń i zarządzanie nimi

Zasady i procedury dotyczące kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, jeżeli występuje możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązań.

Główne rodzaje gwarantów i kontrahentów kredytowych instrumentów pochodnych oraz ich wiarygodność kredytowa

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Bank nie posiadał kredytowych instrumentów pochodnych.

Zabezpieczenia

Podejmowane przez Bank ryzyko kredytowe w drodze udostępniania klientom produktów kredytowych może być pomniejszane poprzez zabezpieczenia. Rodzaje zabezpieczeń akceptowanych przez Bank oraz zasady ich ustanawiania opisane są w szczegółowych przepisach wewnętrznych Banku.

Zasady wyceny zabezpieczeń kredytowych i zarządzania zabezpieczeniami są opisane w obowiązujących politykach i procedurach Banku. Ważnym elementem polityki zabezpieczeń jest założenie, że podejmując decyzję o udzieleniu produktu niosącego ryzyko kredytowe, Bank dąży do uzyskania zabezpieczenia o jak najwyższej jakości oraz wartości adekwatnej do skali ryzyka.

Wypełnianie ochronnej roli przez zabezpieczenia następuje zgodnie z warunkami omówionymi w części „Główne rodzaje zabezpieczeń”. Bank regularnie monitoruje jakość zabezpieczeń, monitoringowi podlega w szczególności skuteczność prawnego ustanowienia zabezpieczenia, wycena wartości zabezpieczenia oraz aktualność dokumentacji np. cesji praw z umowy zabezpieczeń.

Zabezpieczenia na nieruchomościach

W procesie udzielania kredytów hipotecznych Bank dokonuje oceny i ustalania wartości zabezpieczeń zgodnie z zapisami ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych oraz Regulaminem ustalania bankowo – hipotecznej wartości nieruchomości (zwanego dalej Regulaminem), zatwierdzonym przez KNF.

Proces ustalania bankowo – hipotecznej wartości nieruchomości (zwanej dalej BHWN) realizowany jest przez pracowników Banku spełniających wymogi kompetencyjne określone w Regulaminie. Podstawą do ustalenia BHWN jest ekspertyza bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości sporządzana z zgodnie z obowiązującymi w Banku regulacjami. Ustalona przez pracownika Banku BHWN zapewnia adekwatność zabezpieczenia w całym okresie trwania umowy i stanowi podstawę do wyznaczenia maksymalnej kwoty kredytu, zgodnie z zapisami Ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych.

Obszar detaliczny (portfel kredytów pozyskanych w ramach współpracy z mBank S.A.)

Bank starannie selekcjonuje nieruchomości, które mogą stanowić przedmiot zabezpieczenia. W ramach procesu oceny zabezpieczenia dokonywana jest analiza cech nieruchomości proponowanej na zabezpieczenie oraz analiza płynności lokalnego rynku nieruchomości podobnych skutkujące przypisaniem nieruchomości do określonego segmentu tj. nieruchomość typowa/nietypowa. Stosowana segmentacja ma na celu zapewnienie założonej skuteczności odzysku z przyjmowanego zabezpieczenia.

Bank stosuje dodatkowe ograniczenia w zakresie relacji kwoty kredytu do poziomu ustalonej rzeczywistej wielkości, odzwierciedlającej aktualny poziom cen dla nieruchomości podobnych na rynku. Wskaźnik nie może przekroczyć:

- 80% ustalonej rzeczywistej wielkości dla typowych nieruchomości mieszkalnych,
- 70% ustalonej rzeczywistej wielkości dla nietypowych nieruchomości mieszkalnych.

W przypadku objęcia kredytu ubezpieczeniem niskiego wkładu własnego, Bank dopuszcza udzielenie kredytu w kwocie przekraczającej wskazane wyżej wskaźniki, jednak nie więcej niż do wysokości ustalonej BHWN.

Bank cyklicznie monitoruje wartość i jakość posiadanych prawnych zabezpieczeń portfela kredytów hipotecznych. W ramach tego procesu dla nieruchomości mieszkalnych Bank dokonuje analizy zmian cen nieruchomości na rynku w celu zidentyfikowania przesłanek utraty wartości dla ekspozycji kredytowej.

Obszar korporacyjny

Bank przestrzega zasady, że zgodnie z ustawą o listach zastawnych i bankach hipotecznych, wartość wskaźnika LTV (ang. Loan to Value - wskaźnik kwoty kredytu do BHWN) nie może przekroczyć 100%. Dodatkowo w Polityce Kredytowej Banku ustalone zostały maksymalne wysokości wskaźnika LTV w zależności od rodzaju kredytowanej nieruchomości i wynoszą one¹:

- 90% dla nieruchomości biurowych, handlowych i magazynowych oraz
- 80% dla deweloperów mieszkaniowych i hoteli.

Bank cyklicznie monitoruje wartość nieruchomości będących przedmiotem zabezpieczenia. Monitoringiem objęte są również zabezpieczenia wpisane do Rejestru Zabezpieczeń Listów Zastawnych. Zasady monitorowania wartości zabezpieczeń opisane są w szczegółowych przepisach wewnętrznych Banku.

W ramach monitoringu kredytów korporacyjnych weryfikowany jest stan prawny nieruchomości, na których ustanowione są hipoteki na rzecz Banku. Weryfikacja odbywa się poprzez wgląd do księgi wieczystej przez stronę internetową Ministerstwa Sprawiedliwości.

W cyklach miesięcznych jest monitorowana i raportowana do Zarządu Banku ważność polis ubezpieczeniowych nieruchomości stanowiących zabezpieczenie hipoteczne na rzecz Banku.

---

¹ Bank zdefiniował trzy poziomy kryteriów: w pełni zgodne z Polityką kredytową Banku, wyjątek od Polityki kredytowej oraz poza Polityką kredytową (kryteria knock-out)

9.2. Główne rodzaje zabezpieczeń

Obszar detaliczny

■ Hipoteka na nieruchomości

W kredytach hipotecznych podstawowym zabezpieczeniem jest hipoteka na kredytowanej (lub innej) nieruchomości. Bank akceptuje jedynie hipotekę wpisaną na pierwszym miejscu. Wysokość wpisu hipotecznego jest równa 150% wartości ekspozycji na moment jej udzielenia. Bank zabezpiecza się wyłącznie na tych nieruchomościach, do których rodzaj przysługującego prawa wskazany został w ustawie o listach zastawnych i bankach hipotecznych jako dopuszczalne zabezpieczenie..

■ Ubezpieczenie pomostowe

Dla kredytów, dla których docelowym zabezpieczeniem jest hipoteka na nieruchomości, do czasu jej ustanowienia stosuje się tzw. ubezpieczenie pomostowe.

■ Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej od ognia i innych zdarzeń losowych nieruchomości obciążonej hipoteką

W przypadku wszystkich kredytów zabezpieczonych hipoteką na nieruchomości Bank wymaga zapewnienia ubezpieczenia nieruchomości od ognia i innych zdarzeń losowych w całym okresie obowiązywania umowy kredytowej.

■ Roszczenie o ustanowienie hipoteki w przyszłości

W przypadku kredytów udzielanych na zakup nieruchomości od dewelopera do czasu wydzielania nabywanej nieruchomości z księgi wieczystej prowadzonej dla nieruchomości objętej inwestycją, w dziale IV wpisywane jest na rzecz Banku roszczenie o ustanowienie hipoteki w przyszłości na nabywanej nieruchomości. Zabezpieczenie to przewidziane jest w ustawie o listach zastawnych i bankach hipotecznych i jest stosowane obok ubezpieczenia pomostowego.

■ Przelew wierzytelności z umowy deweloperskiej

W przypadku kredytów udzielanych na zakup nieruchomości od dewelopera, Bank wymaga przelewu wierzytelności wynikającej z umowy zawartej pomiędzy deweloperem a klientem, która w przypadku niedojścia do skutku umowy przyrzeczonej zabezpiecza roszczenie Banku w zakresie wypłaconej kwoty kredytu.

Obszar korporacyjny

W kredytach hipotecznych podstawowym zabezpieczeniem jest hipoteka na kredytowanej nieruchomości. Bank akceptuje jedynie hipotekę wpisaną na pierwszym miejscu. Bank zabezpiecza się wyłącznie na tych nieruchomościach, do których rodzaj przysługującego prawa wskazany został w ustawie o listach zastawnych i bankach hipotecznych jako dopuszczalne zabezpieczenie.

Dodatkowe zabezpieczenia stosowane przez Bank dla kredytów w obszarze korporacyjnym:

- oświadczenie o poddaniu się egzekucji na podstawie art. 777 kpc;
- cesja z umów najmu;
- cesja z polisy ubezpieczeniowej;
- zastaw na udziałach w spółce kredytobiorcy lub zastaw na udziałach w spółce komplementariusza kredytobiorcy;
- zastaw na rachunku bankowym kredytobiorcy;
- pełnomocnictwo do rachunku bankowego kredytobiorcy;
- weksel poręczony przez sponsorów lub współników, jako zabezpieczenie przejściowe do czasu ustanowienia hipoteki na nieruchomości.

Obszar budżetowy

W przypadku kredytów dla jednostek samorządu terytorialnego (JST) oraz kredytów poręczanych przez JST udzielonych powołanym przez nie spółkom celowym oraz zakładom opieki zdrowotnej, obowiązkowymi prawnymi zabezpieczeniami spłaty udzielonego kredytu są:

- dla JST - Weksel własny in blanco Kredytobiorcy wraz z deklaracją wekslową;
- dla zakładów opieki zdrowotnej i spółek celowych powołanych przez JST - Poręczenie JST według prawa cywilnego;

Zabezpieczeniem dodatkowym spłaty kredytu mogą być:

- hipoteka na nieruchomości;
- cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budowy od wszelkich ryzyk budowlanych prowadzonej na nieruchomości;
- cesja praw z polisy ubezpieczeniowej od ognia i innych zdarzeń losowych nieruchomości obciążonej hipoteką;
- cesje lub zastaw na wierzytelnościach z tytułu umów najmu;
- gwarancja bankowa;
- zastaw na prawach, w tym zastaw na udziałach w spółce celowej;
- przystąpienie do długu kredytowego.

Wartości ekspozycji według rodzaju uznanego zabezpieczenia w podziale na klasy ekspozycji zostały przedstawione w Nocie 6.3. niniejszego dokumentu. Bank jako uznane zabezpieczenia wykorzystuje ochronę kredytową nieruchomością w postaci poręczeń jednostek samorządu terytorialnego, które spełniają wymogi Rozporządzenia CRR.

9.3. Koncentracja ryzyka rynkowego lub kredytowego

Ze względu na zawężony ustawowo zakres działania, Bank jest narażony na zwiększone ryzyko koncentracji na rynku nieruchomości. Biorąc to pod uwagę, Bank dąży do maksymalnej, dostępnej dywersyfikacji ryzyka kredytowego oraz unikania jego nadmiernej koncentracji, co polega na ograniczaniu zaangażowania w pojedyncze podmioty oraz grupy inwestorów powiązanych. Ograniczeniu tak rozumianej koncentracji służy systematyczne zwiększanie udziału hipotecznych kredytów detalicznych w bilansie Banku.

W celu aktywnego zarządzania ryzykiem koncentracji, w Banku istnieje wewnętrzny system limitowania koncentracji ryzyka rynkowego i kredytowego. Jednocześnie Bank przestrzega wytycznych nadzorczych dotyczących limitów kredytowania i koncentracji. Limity ryzyka stanowią wartości progowe, których przestrzeganie ma zapewnić realizację celów przy dostępnych zasobach. Struktura i wysokość limitów jest ustalana przez Zarząd Banku, a wszystkie przypadki przekroczenia wewnętrznych limitów koncentracji są raportowane Zarządowi Banku niezwłocznie po ich wystąpieniu.

Ze względu na coraz większe zróżnicowanie pomiędzy poszczególnymi segmentami rynku nieruchomości, Bank uwzględnia koncentrację w odrębne typy finansowanych nieruchomości przy opracowywaniu polityki finansowania nieruchomości przychodowych i planów sprzedaży oraz w bieżących decyzjach kredytowych w danym segmencie. W Banku są ustanowione i monitorowane limity zaangażowania w poszczególne segmenty rynku nieruchomości, stosownie do związanego z nimi ryzyka.

Dodatkowo, Bank śledzi rynek pod kątem jego zróżnicowania geograficznego w celu identyfikacji rynków o zmieniającym się nasyceniu w poszczególnych segmentach nieruchomości. W związku z tym Bank kontroluje ryzyko wynikające z koncentracji geograficznej poprzez ustanawianie i monitorowanie limitów na finansowanie projektów w poszczególnych województwach.

Mając na uwadze ograniczenie koncentracji ryzyka wynikającego z zaangażowania w tej samej walucie, Bank monitoruje w trybie miesięcznym strukturę walutową portfela zaangażowań.

Bank prowadzi kontrolę limitu koncentracji zaangażowań na pojedynczy podmiot lub grupę podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, który wynosi 25% uznanego kapitału Banku, a ponadto

w trybie dziennym monitoruje ekspozycje pod kątem przekroczenia 10% uznanego kapitału Banku w stosunku do jednego podmiotu lub grupy podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie.

Bank analizuje kluczowe koncentracje ryzyka rynkowego związane z jego działalnością i zdarzeniami biznesowymi. W ramach analizy koncentracji ryzyka, Bank monitoruje między innymi oddziaływanie zmian czynników ryzyka rynkowego, takich jak: kursy walut, stopy procentowe.

10. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego

10.1. Ekspozycje przeterminowane i o utraconej jakości – stosowane definicje

Definicja ekspozycji przeterminowanych

Jako zaangażowania przeterminowane przyjmuje się zaangażowania wobec klientów, dla których przynajmniej jedna z należności jest przeterminowana o jeden dzień lub więcej dni. Przy czym dla portfela udzielonego przy współpracy z mBankiem S.A. zaangażowanie przeterminowane to zaangażowanie na opóźnionych kontraktach (o jeden lub więcej dni). Dla kredytów i pożyczek przeterminowanych krócej niż o 90 dni nie rozpoznaje się utraty wartości, chyba że inne dostępne informacje świadczą o jej wystąpieniu. W rzadkich przypadkach dla kredytów i pożyczek przeterminowanych dłużej niż o 90 dni Bank nie rozpoznaje utraty wartości jeżeli istnieją szczególne przesłanki świadczące o braku utraty wartości tych kredytów i pożyczek

Definicja ekspozycji o utraconej wartości

Bank dokonuje pomiaru utraty wartości dla ekspozycji kredytowych zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 39.

Na potrzeby analizy utraty wartości w Banku wyodrębniono cztery portfele:

- portfel detaliczny pozyskiwany przy współpracy z mBankiem S.A.,
- portfel komercyjny,
- portfel JST,
- portfel pozostałych kredytów detalicznych.

Portfel komercyjny podzielono na dwa podportfele wyodrębiając kredyty komercyjne (kredyty deweloperskie, komercyjne i dla osób prawnych) i pozostałe kredyty dla przedsiębiorców indywidualnych.

Ekspozycja kredytowa uznawana jest za obciążoną przesłanką utraty wartości wtedy, gdy dla dłużnika (właściciela kontraktu) zidentyfikowana została przesłanka niewykonania zobowiązania.

Bank stosuje jednolitą definicję niewykonania zobowiązania (*default*) we wszystkich obszarach zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym dla celów kalkulacji odpisów, rezerw i wymogu kapitałowego. Podstawą przyjętej definicji default jest definicja niewykonania zobowiązania zawarta w Rozporządzeniu CRR.

Bank przyjmuje, że zaszło niewykonanie zobowiązań (zdarzenie *default*) w odniesieniu do danego dłużnika, jeżeli wystąpiło co najmniej jedno z trzech następujących zdarzeń:

- a) którakolwiek z ekspozycji klienta wobec Banku, podmiotu dominującego wobec Banku jest przeterminowana o ponad 90 dni oraz kwota przeterminowana przekracza 500 złotych dla klientów detalicznych oraz 3000 zł dla pozostałych klientów,
- b) nastąpiło pogorszenie jakości kredytowej kontrahenta/transakcji. Bank uznaje, że dłużnik prawdopodobnie nie wywiąże się w pełni ze swoich zobowiązań kredytowych wobec Banku, podmiotu dominującego wobec Banku bez konieczności podejmowania przez Bank działań, takich jak realizacja zabezpieczenia, o ile takowe istnieje,
- c) klasyfikacja podmiotu do sytuacji default przez jednostkę dominującą wobec Banku.

W przypadku portfela detalicznego pozyskiwanego przy współpracy z mBankiem przekroczenie kwoty progowej 500 zł występuje, gdy łączna kwota przeterminowana na wszystkich ekspozycjach kredytowych dłużnika (przeterminowanych powyżej 31 dni) przekracza 500 zł.

Przeklasyfikowanie co najmniej jednego zobowiązania klienta do kategorii default, powoduje przeklasyfikowanie wszystkich zobowiązań klienta do kategorii default.

Następujące elementy oznaczają pogorszenie jakości kredytowej klienta/transakcji w myśl wyżej przyjętej definicji

- a) dokonanie odpisu z tytułu utraty wartości na skutek wyraźnego pogorszenia wiarygodności kredytowej dłużnika,
- b) zbycie przez Bank ekspozycji ze znaczną stratą ekonomiczną związaną ze zmianami jej wiarygodności kredytowej,
- c) zezwolenie przez Bank na wymuszoną restrukturyzację zobowiązania kredytowego, o ile może to skutkować zmniejszeniem zobowiązań finansowych poprzez umorzenie istotnej części zobowiązania lub odroczenie spłaty kwoty głównej, odsetek lub – jeżeli dotyczy – prowizji,
- d) złożenie przez Bank wniosku o postawienie dłużnika w stan upadłości lub podobnego wniosku w odniesieniu do zobowiązań kredytowych dłużnika wobec Banku, podmiotu dominującego wobec Banku,
- e) postawienie dłużnika w stan upadłości lub uzyskanie przez niego podobnej ochrony prawnej, powodującej uniknięcie lub opóźnienie spłaty zobowiązań kredytowych wobec Banku, podmiotu dominującego wobec Banku.

Dla portfeli kredytów korporacyjnych, JST i pozostałych kredytów detalicznych oprócz przesłanek twardych (wymienionych powyżej), które determinują zajście zdarzenia *default* Bank identyfikuje przesłanki miękkie. Wystąpienie przesłanki miękkiej nie rodzi natomiast automatycznej konieczności klasyfikacji, jako zajście zdarzenia *default*. Przesłanki miękkie mają uzupełniający charakter. Są to zagadnienia, które Bank powinien dodatkowo rozważyć przy analizie sytuacji kredytobiorcy, a które mogą wskazywać na jej pogorszenie. Jeśli w ocenie Banku zidentyfikowane przesłanki miękkie mają dla konkretnego przypadku istotne znaczenie, Bank powinien przystąpić do oceny, czy zaszło zdarzenie *default* niezależnie od braku przesłanek twardych.

10.2. Informacja ilościowa

Korekty z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego

Bank ustalając wartość ekspozycji stosuje następujące korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego:

- korekty dotyczące odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości ekspozycji indywidualnie znaczących,
- korekty dotyczące odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości ekspozycji indywidualnie nieznaczących, wyznaczone w ramach oceny grupowej,
- korekty dotyczące odpisów na straty poniesione w wyniku zaistniałych, ale jeszcze niezareportowanych zdarzeń (zwanych odpisami IBNR), dla ekspozycji bez rozpoznanej utraty wartości

Ze względu na stosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej Bank nie stosuje korekt z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego.

Portfel detaliczny pozyskany przy współpracy z mBankiem S.A.

Kalkulacja odpisów aktualizujących na bilansowe ekspozycje kredytowe i rezerw na pozabilansowe ekspozycje kredytowe opiera się o parametry ryzyka wyznaczone z wykorzystaniem metodologii stosowanej na potrzeby zaawansowanej metody wewnętrznych ratingów (AIRB) na bazie modeli grupowych obowiązujących w Grupie mBank (Bank jest użytkownikiem lokalnym). Parametry te poddawane są korektom mającym na celu spełnienie obowiązujących regulacji.

Szacunek rezerwy dla transakcji, które utraciły wartość jest dokonywany w oparciu o model LGD dla klientów default, który w oparciu o dane historyczne szacuje przyszłe zdyskontowane odzyski uwarunkowane typem transakcji, poziomem jej zabezpieczenia, długością przebywania klienta w stanie default oraz występowaniem opóźnienia.

Portfel kredytów komercyjnych, JST oraz pozostałych kredytów detalicznych

Bank dokonuje kalkulacji odpisów z tytułu utraty wartości w oparciu o analizę indywidualną (portfel komercyjny oraz JST) oraz portfelową (portfel detaliczny oraz te ekspozycje z portfela komercyjnego oraz JST, dla których w analizie indywidualnej nie stwierdzono utraty wartości).

W przypadku nie wystąpienia przesłanek utraty wartości wobec ekspozycji kredytowej, wyliczany jest w analizie portfelowej odpis aktualizujący na poniesione, ale nie zidentyfikowane straty.

Analiza portfelowa obejmuje wszystkie kredyty detaliczne i komercyjne nie objęte analizą indywidualną. Bank stosuje szacowane na potrzeby pomiaru utraty wartości parametry określające wskaźnik uzdrowień (ZLGD), wskaźnik wadliwych zabezpieczeń (BD) oraz wskaźnik relacji między odzyskiem a wartością zabezpieczenia (CRR), a także indywidualny dla każdej ekspozycji wskaźnik relacji zadłużenia do wartości zabezpieczenia (LTV) służące do wyznaczenia LGD w analizie portfelowej oraz dodatkowo parametry PD oraz LIP. Bank przyjmuje, że LIP wynosi 8 miesięcy dla portfela kredytów komercyjnych oraz 12 miesięcy dla kredytów detalicznych. Parametr PD aktualnie wyznaczany jest z wykorzystaniem 3 letniego szeregu czasowego. Parametr LGD szacowany jest w oparciu o dane od 2009 roku, dobór zakresu danych dokonywany jest pod kątem zapewnienia adekwatności oszacowań wysokości odpisów z tytułu utraty wartości do aktualnych warunków ekonomicznych. Każdy z wyodrębnionych portfeli posiada własny zestaw parametrów ZLGD, BD, CRR i PD.

W przypadku stwierdzenia przesłanek utraty wartości, Bank dla portfela komercyjnego oraz JST dokonuje kalkulacji odpisów aktualizujących w analizie indywidualnej. Proces kalkulacji w analizie indywidualnej polega na:

- a) określeniu szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (spłat) zarówno z zabezpieczeń jak i wpłat dokonywanych przez kredytobiorców, z uwzględnieniem planowanych kosztów,
- b) obliczeniu różnicy między wartością bilansową danego składnika aktywów, a bieżącą wartością szacowanych odzysków i kosztów zdyskontowanych efektywną stopą procentową,
- c) ewidencji księgowej odpisów aktualizujących.

W przypadku wystąpienia przesłanek utraty wartości oraz dokonania analizy indywidualnej danej ekspozycji kredytowej, nie stwierdzającej utraty wartości, wyliczany jest odpis aktualizujący w oparciu o parametry analizy portfelowej.

W przypadku aktywów, dla których rozpoznano trwałą utratę wartości, Bank przeprowadza zaostrzony monitoring np. dokonuje ponownej wyceny bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie kredytu.

mBank Hipoteczny S.A.
Ujawnienia dotyczące adekwatności kapitałowej mBanku Hipotecznego S.A.
na dzień 31 grudnia 2016 roku

Rozkład podmiotowy ekspozycji

Poniżej przedstawiono rozkład ekspozycji brutto Banku w podziale na klasy ekspozycji oraz w zależności od typu kontrahenta. Zestawienie zawiera podział na wartość ekspozycji dla metody standardowej i metody IRB

31.12.2016	Standardowa		IRB		Razem		Średnia ekspozycja brutto w 2016 roku**
	Ekspozycja brutto	EAD*	Ekspozycja brutto	EAD*	Ekspozycja brutto	EAD*	
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	1 139 579	1 139 579	-	-	1 139 579	1 139 579	1 102 907
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	73 223	321 826	-	-	73 223	321 826	81 718
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	67 267	-	-	-	67 267	-	69 612
Ekspozycje wobec instytucji	85 816	85 816	-	-	85 816	85 816	91 816
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw, w tym:	181 433	-	5 763 365	4 714 242	5 944 798	4 714 242	5 824 476
- wobec MŚP	181 433	-	5 763 365	4 714 242	5 944 798	4 714 242	5 824 476
Ekspozycje detaliczne, w tym:	717 393	639 123	-	-	717 393	639 123	457 434
- wobec osób fizycznych	717 393	639 123	-	-	717 393	639 123	457 434
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	3 957 141	3 923 308	-	-	3 957 141	3 923 308	3 468 847
- wobec MŚP	91 707	91 568	-	-	91 707	91 568	98 940
- wobec osób fizycznych	3 865 434	3 831 740	-	-	3 865 434	3 831 740	3 369 907
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	10 878	6 572	-	-	10 878	6 572	13 936
- wobec MŚP	1 916	25	-	-	1 916	25	6 238
- wobec osób fizycznych	8 962	6 547	-	-	8 962	6 547	7 698
Ekspozycje kapitałowe	8	8	-	-	8	8	8
Inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego	-	-	91 714	89 604	91 714	89 604	98 195

*EAD (Exposure At Default) - wartość ekspozycji po zastosowaniu technik ograniczenia ryzyka kredytowego oraz po zastosowaniu współczynników konwersji dla pozycji pozabilansowych

**Średnia ekspozycja brutto w 2016 roku została wyznaczona jako średnia ekspozycja na koniec czterech kwartałów 2016 roku.

Zestawienie rezydualnych terminów zapadalności

Poniżej przedstawiono zestawienie ekspozycji brutto według rezydualnych terminów zapadalności w podziale na stosowane metody oraz klasy ekspozycji w ramach metody według stanu na 31 grudnia 2016 roku

	1D - 3M	3M - 6M	6M - 12M	1Y - 5Y	> 5Y	Bez terminu	Razem
Metoda IRB	49 669	18 079	110 766	1 281 519	4 303 332	91 714	5 855 079
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw – kredytowanie specjalistyczne	49 669	18 079	110 766	1 281 519	4 303 332	-	5 763 365
Inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego	-	-	-	-	-	91 714	-
Metoda Standardowa	273 340	4 019	127 903	836 876	4 990 592	8	6 232 738
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	239 008	-	124 853	775 718	-	-	1 139 579
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	-	-	2 220	8 402	62 601	-	73 223
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	-	-	-	496	66 771	-	67 267
Ekspozycje wobec instytucji	31 825	3 953	-	11 727	38 311	-	85 816
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	-	-	-	7 527	173 906	-	181 433
Ekspozycje detaliczne	-	-	6	2 840	714 547	-	717 393
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	62	66	477	28 731	3 927 805	-	3 957 141
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	2 445	-	347	1 435	6 651	-	10 878
Ekspozycje kapitałowe	-	-	-	-	-	8	8
Razem	323 009	22 098	238 669	2 118 395	9 293 924	91 722	12 087 817

Ekspozycje o utraconej wartości i ekspozycje przeterminowane według typu klienta

Typ klienta	Ekspozycje brutto o utraconej wartości	Korekta z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego dla ekspozycji o utraconej wartości	Ekspozycje brutto przeterminowane	Korekta z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego dla ekspozycji przeterminowanych
Kasa, operacje z bankiem centralnym	-	-	-	-
Należności od banków	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym :	312 923	91 578	464 627	87 174
Klienci korporacyjni	304 605	89 185	414 416	84 806
Klienci indywidualni	8 318	2 393	49 299	2 368
Klienci budżetowi	-	-	912	-
Inne należności	-	-	-	-
Razem	312 923	91 578	464 627	87 174

Ekspozycje o utraconej wartości i ekspozycje przeterminowane w podziale na kraje

Typ klienta	Ekspozycje brutto o utraconej wartości	Korekta z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego dla ekspozycji o utraconej wartości	Ekspozycje brutto przeterminowane	Korekta z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego dla ekspozycji przeterminowanych
Polska	312 923	91 578	464 476	87 173
Niemcy	-	-	151	1
Razem	312 923	91 578	464 627	87 174

Uzgodnienie zmian korekt dla ekspozycji o utraconej wartości

Zmiana stanu korekt w 2016 roku	Stan na 01.01.2016	Utworzenie	Rozwiązanie	Należności spisane w ciężar korekt	Inne korekty	Stan na 31.12.2016
Ekspozycje bilansowe	83 051	36 549	(10 864)	(17 588)	430	91 578
Ekspozycje pozabilansowe	-	-	-	-	-	-
Razem	83 051	36 549	(10 864)	(17 588)	430	91 578

11. Ryzyko operacyjne

Przez ryzyko operacyjne Bank rozumie możliwość poniesienia straty wynikającą z nieadekwatnych lub wadliwych wewnętrznych procesów, systemów, błędów lub działań podjętych przez pracownika Banku oraz ze zdarzeń zewnętrznych.

Organizując proces zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank bierze pod uwagę wymogi regulacyjne. Uchwały, a także rekomendacje Komisji Nadzoru Finansowego (w tym zwłaszcza Rekomendacja M) stanowią punkt wyjścia dla przygotowania ram systemu kontroli i zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Generalną zasadą zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku jest jego minimalizacja – ograniczenie przyczyn występowania zdarzeń operacyjnych, zmniejszanie prawdopodobieństwa ich wystąpienia oraz dotkliwości potencjalnych skutków.

Na kontrolę i zarządzanie ryzykiem operacyjnym składa się zbiór działań mających na celu identyfikację, monitorowanie, pomiar, ocenę, raportowanie, a także redukcję, unikanie, transfer lub akceptację ryzyka operacyjnego, na które Bank jest narażony w poszczególnych obszarach działalności. Podstawą są metody oraz narzędzia ilościowe i jakościowe, służące kontroli ryzyka operacyjnego.

mBank Hipoteczny jest bankiem specjalistycznym, powołanym i funkcjonującym na podstawie Ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych. Jego podstawowa specjalizacja polega na zdolności do emisji listów zastawnych o charakterze hipotecznym i publicznym stanowiących kluczowe źródła finansowania w bilansie banku. Ta specjalizacja przesądza o ograniczonym zakresie produktowym Banku. Bank oferuje kredyty hipoteczne na finansowanie nieruchomości w dwóch liniach biznesowych –

bankowość komercyjna oraz bankowość detaliczna. Źródłami pozyskiwania klientów są: sprzedaż własna prowadzona przez wyspecjalizowane służby Banku, sprzedaż za pośrednictwem sieci placówek Grupy mBanku oraz sprzedaż za pośrednictwem innych kanałów sprzedaży.

Dla klientów detalicznych proces ten jest realizowany w ramach tzw. modelu agencyjnego prowadzonego we współpracy mBankiem S.A. oraz w ramach modelu poolingowego, w ramach którego Bank przejmuje udzielone przez mBank S.A. kredyty hipoteczne mogące stanowić podstawę emisji listów zastawnych.

Wraz z wprowadzeniem kredytowania detalicznego uruchomione zostały mechanizmy detekcji i zarządzania ryzykiem operacyjnym w tym obszarze. Uruchomiony został proces wykrywania oszustw oraz mechanizmy rejestracji i analizy błędów w transakcjach oraz reklamacji klientów. Bank obserwuje wszelkie zmiany mające wpływ na profil ryzyka operacyjnego. Jak dotąd zebrane dane nie wskazują na podwyższenie poziomu ryzyka operacyjnego w linii bankowości detalicznej. W miarę rozwoju portfela kredytów udzielanych osobom fizycznym, można spodziewać się przyrostu strat w linii biznesowej bankowości detalicznej, co jednak z uwagi na specyfikę prowadzonej działalności nie powinno osiągnąć dystrybucji ryzyka operacyjnego charakterystycznej dla banków komercyjnych. Zjawisko to jest przedmiotem stałego monitorowania.

W Banku funkcjonuje Plan Ciągłości Działania wdrożony i przetestowany w ramach wdrożenia zaleceń Rekomendacji D.

W ramach klasyfikacji działalności Banku, zgodnie z Rozporządzeniem CRR, wyodrębnia się w następujące linie biznesowe:

- Działalność dealerska,
- Bankowość komercyjna,
- Bankowość detaliczna,
- Płatności i rozliczanie.

W 2016 roku profil ryzyka nie zmienił się w stosunku do roku ubiegłego. Suma rzeczywistych strat bez uwzględnienia odzysku wyniosła 7,2 tys. zł. Największą stratę operacyjną w raportowanym okresie przypisano do kategorii zdarzenia straty "Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi" zgodnie z załącznikiem nr 1 do Rekomendacji M KNF dotyczącej zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach oraz Rozporządzeniem CRR.

Straty, w Banku, monitorowane są według następujących kategorii ryzyka:

- Przesłępstwa popełnione przez pracowników,
- Przesłępstwa popełnione przez osoby z zewnątrz,
- Celowe zniszczenia,
- Zwyczaje pracownicze i bezpieczeństwo w miejscu pracy,
- Klienci, produkty i praktyki biznesowe,
- Klęski żywiołowe i bezpieczeństwo publiczne,
- Nieprawidłowości dotyczące IT,
- Realizacja, dostawa i zarządzanie procesem.

Według powyższego podziału, największą stratę w 2016 roku Bank poniósł z tytułu kategorii- realizacja, dostawa i zarządzanie procesem.

Przy zastosowaniu bazy danych, informacje o stratach wynikających z ryzyka operacyjnego są ewidencjonowane z ukierunkowaniem na przyczynę ich powstania oraz analizowane pod kątem koniecznych działań naprawczych.

12. Polityka wynagrodzeń dla osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku

Informacje dotyczące procesu ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń

Zasady ustalania zmiennych składników wynagrodzenia osób zajmujących kierownicze stanowiska mające istotny wpływ na profil ryzyka Banku określa „Polityka wynagrodzeń osób mających istotny wpływ na profil ryzyka banku w mBanku Hipotecznym S.A.” zwana dalej „Polityką” przyjęta Uchwałą Rady Nadzorczej nr 27/2015 z dnia 26 czerwca 2015 roku, zmieniona uchwałą Rady Nadzorczej nr 14/2016 z dnia 18 kwietnia 2016 roku. Polityka została ustalona w oparciu o:

- Uchwałą 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 roku w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku, zwana dalej Uchwałą KNF nr 258/2011 oraz
- zasady określone w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Capital Requirements Directive IV, CRD IV).

Celem przyjętej Polityki jest wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem, zapewnianie podejmowania decyzji nieobciążonych nadmiernym ryzykiem tj. ryzykiem wykraczającym poza zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą skłonność do ryzyka Banku oraz wspieranie realizacji strategii i ograniczanie konfliktu interesów.

Lista stanowisk mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku wraz z uzasadnieniem ich wyboru są określone w oddzielnym dokumencie akceptowanym przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku – „Politykę identyfikacji pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka banku” odpowiadającą wymogom Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 604/2014 z dnia 4 marca 2014 roku uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych w odniesieniu do kryteriów jakościowych i właściwych kryteriów ilościowych ustalania kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji.

Organem zarządzającym, pełniącym nadzór nad wynagrodzeniami jest Rada Nadzorcza.

W 2016 roku odbyły się trzy posiedzenia Rady Nadzorczej.

Bank nie korzystał z usług konsultanta zewnętrznego przy ustalaniu Polityki wynagrodzeń osób mających istotny wpływ na profil ryzyka banku w mBanku Hipotecznym S.A oraz Polityki identyfikacji pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka banku.

Najważniejsze informacje dotyczące kształtowania wynagrodzeń

W skład wynagrodzenia zmiennego wchodzi premia przyznawana członkowi Zarządu lub pozostałym pracownikom za dany rok obrotowy. Wynagrodzenie zmienne jest ustalone w sposób przejrzysty, możliwy do zweryfikowania, zapewniający efektywną realizację Polityki.

Maksymalny poziom wysokości zmiennych składników wynagrodzenia osób objętych Polityką nie może przekroczyć 100% wartości wynagrodzenia zasadniczego wypłaconego danemu pracownikom za rok obrotowy.

Wynagrodzenie zmienne stanowi część wynagrodzenia całkowitego (roczne wynagrodzenie zasadnicze oraz wynagrodzenie zmienne) przyznawanego członkowi Zarządu lub pozostałym pracownikom. Jest ono ustalane z uwzględnieniem praktyk rynkowych, zarówno w sektorze bankowym jak i na rynku ogólnopolskim, weryfikowane na podstawie rynkowych raportów płacowych oraz polityki wynagrodzeń Grupy mBanku.

Część wynagrodzenia zmiennego wypłacana jest w akcjach fantomowych. Liczba akcji fantomowych, która zostanie ustalona dla członka Zarządu lub pozostałych pracowników za dany rok obrotowy tytułem wynagrodzenia zmiennego (zarówno części nieodroczonej i odroczonej) jest wynikiem podzielenia kwoty wynagrodzenia zmiennego ustalonej zgodnie z zasadami Polityki przez wartość akcji fantomowej na koniec roku obrotowego, za który ustalane jest wynagrodzenie.

Wartość akcji fantomowej stanowi iloraz wartości księgowej akcji Banku i liczby akcji zwykłych, gdzie wartość księgowa Banku jest definiowana jako: aktywa ogółem pomniejszone o zobowiązania ogółem Banku. Wartość księgowa Banku oraz liczba akcji zwykłych pochodzą ze sprawozdania finansowego Banku za rok obrotowy, za który przyznawane jest wynagrodzenie zmienne po jego wcześniejszym zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą. Liczba akcji fantomowych może przybierać wartości ułamkowe i jest zaokrąglana do 4 miejsc po przecinku.

Członkowie Zarządu:

Kwota premii poszczególnych członków Zarządu Banku ustalana jest przez Radę Nadzorczą biorącą pod uwagę, czy członek Zarządu wykonał ustalony roczny/wieloletni cel biznesowo-rozwojowy - Management By Objective („MBO”). Decyzja o przyznaniu premii i jej wysokości leży w wyłącznej gestii Rady Nadzorczej, która według własnej oceny i decyzji potwierdza osiągnięcie MBO, biorąc pod uwagę sytuację na rynkach finansowych w ostatnim/poprzednich okresach finansowych.

Wynagrodzenie zmienne jest przyznawane zgodnie z następującymi zasadami:

- 1) 60% kwoty premii jest przyznawane członkowi Zarządu w roku następującym po danym roku obrotowym (premia nieodroczone):
  - w 50% w formie wypłaty gotówkowej,
  - w 50% w formie wypłaty bezgotówkowej w akcjach fantomowych Banku.
- 2) 40% kwoty premii zostaje odroczone na trzy kolejne lata w trzech równych, rocznych transzach. Premia w ramach każdej transzy jest przyznawana członkowi Zarządu po spełnieniu określonych warunków, w analogiczny sposób do 60% kwoty premii przyznawanej po roku obrotowym, za który naliczona zostaje premia tj.:
  - w 50% w formie wypłaty gotówkowej,
  - w 50% w formie wypłaty bezgotówkowej w akcjach fantomowych Banku.

Pracownicy niebędący członkami Zarządu:

Zarząd Banku dokonuje oceny rocznej oraz w dłuższych okresach czasowych pracy pracownika i jeżeli uzna, iż wykonał ustalony roczny/wieloletni cel biznesowo-rozwojowy - ("MBO"), po uwzględnieniu wartości wynagrodzenia całkowitego pracownika, może podjąć decyzję ustalającą wysokość tzw. premii uznaniowej. Decyzja o wysokości premii uznaniowej leży w wyłącznej gestii Zarządu Banku, który według własnej oceny i decyzji potwierdza osiągnięcie MBO, biorąc pod uwagę sytuację na rynkach finansowych w ostatnim/poprzednich okresach finansowych.

MBO ustalone jest przez Zarząd Banku (cele muszą wynikać z celów ustanowionych dla Zarządu Banku – zasada kaskadowania celów na kolejne poziomy zarządzania) na kolejny rok obrotowy w terminie zgodnym z obowiązującym harmonogramem na dany rok. Zgodnie z zasadami ustalania celów biznesowo-rozwojowych MBO przyjętych Banku:

- cele ilościowe zespołowe (na poziomie Banku) stanowią do 20%,
- cele ilościowe indywidualne stanowią 65% do 90% celów (cele ustalone w zależności od odpowiedzialności na danym stanowisku, celów kaskadowanych przez nadzorującego to stanowisko członka Zarządu),
- cele jakościowe indywidualne stanowią do 20% celów.

Wynagrodzenie zmienne jest przyznawane zgodnie z następującymi zasadami:

- 1) 60% kwoty premii jest przyznawane pracownikowi w roku następującym po danym roku obrotowym:
  - w 50% w formie wypłaty gotówkowej,
  - w 50% w formie wypłaty bezgotówkowej w akcjach fantomowych Banku,
- 2) 40% kwoty premii zostaje odroczone na trzy kolejne lata w trzech równych, rocznych transzach. Premia w ramach każdej transzy jest przyznawana pracownikowi po spełnieniu określonych warunków, w analogiczny sposób do 60% kwoty premii przyznawanej po roku obrotowym, za który naliczona zostaje premia, tj.:

- w 50% w formie wypłaty gotówkowej,
- w 50% w formie wypłaty bezgotówkowej w akcjach fantomowych Banku.

Koszty wynikające z odroczonej transzy w formie akcji są rozliczane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej.

Informacje na temat kryteriów oceny wyników, stanowiących podstawę uprawnień do składników wynagrodzenia

Członkowie Zarządu:

Odroczone transze premii przyznanej za dany rok obrotowy będą wydawane na rzecz członka Zarządu w trzech równych, rocznych częściach.

Rada Nadzorcza może podjąć decyzję o wstrzymaniu w całości bądź zmniejszeniu kwoty odroczonej transzy z uwagi na późniejszą ocenę pracy członka Zarządu w dłuższym horyzoncie czasowym niż 1 rok finansowy/obrotowy (tj. za okres co najmniej 3 lat), który bierze pod uwagę cykl biznesowy Banku, jak również ryzyko związane z prowadzeniem działalności przez Bank, ale tylko, gdy działania bądź zaniechania członka Zarządu miały bezpośredni i negatywny wpływ na wynik finansowy i pozycję rynkową Banku w okresie oceny. Powyższa zasada oceny pracy członka Zarządu (w dłuższym horyzoncie czasowym) będzie dokonywana co roku i będzie wewnętrznie komunikowana w Banku w połączeniu z oceną pracy członka Zarządu za dany okres.

Rada Nadzorcza może podjąć decyzję o wstrzymaniu w całości bądź zmniejszeniu kwoty premii za dany rok finansowy/obrotowy, zarówno w zakresie odroczonej transzy jeszcze niewypłaconej, w sytuacji, o której mowa w art.142 ust.1 ustawy Prawo bankowe. Wstrzymanie w całości bądź zmniejszenie premii, jak również jakiegokolwiek odroczonej transzy dotyczyć może również premii i/lub odroczonej transzy niewypłaconej członkowi Zarządu po wygaśnięciu bądź rozwiązaniu umowy o zarządzanie.

Pracownicy niebędący członkami Zarządu:

Odroczone transze premii uznaniowej przyznanej za dany rok obrotowy będą wydawane na rzecz pracownika w trzech równych, rocznych częściach.

Zarząd Banku może podjąć decyzję o wstrzymaniu w całości bądź zmniejszeniu kwoty odroczonej transzy:

- jeżeli stwierdzi, że w dłuższym horyzoncie czasowym (okres co najmniej 3 lat) pracownik poprzez swoje działania lub zaniechania bezpośrednio i negatywnie wpłynął na wynik finansowy i pozycję rynkową Banku w okresie oceny. Oceniając działania bądź zaniechania pracownika, Zarząd Banku bierze pod uwagę m.in. wyniki oceny MBO danego pracownika,
- w przypadku rozwiązania umowy o pracę z wyłączeniem przyczyn określonych w umowie o pracę/regulacjach wewnętrznych Banku.

Zarząd Banku może podjąć decyzję o wstrzymaniu w całości bądź zmniejszeniu kwoty premii uznaniowej za dany rok obrotowy, jak również w zakresie odroczonej transzy jeszcze niewypłaconej, w sytuacji powstania straty bilansowej bądź groźby jej nastąpienia albo powstania niebezpieczeństwa niewypłacalności lub utraty płynności Banku.

Główne parametry oraz zasady ustalania wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w mBanku Hipotecznym S.A., w tym sposobu powiązania wysokości wynagrodzenia z wynikami w przypadku wynagrodzeń zależnych od wyników

Członkowie Zarządu:

Decyzja o przyznaniu Premii uznaniowej i jej wysokości leży w wyłącznej gestii Rady Nadzorczej, która według własnej oceny i decyzji potwierdza osiągnięcie MBO, biorąc pod uwagę sytuację na rynkach finansowych w ostatnim/poprzednich okresach finansowych. Zarządca w terminie do końca marca roku obrotowego następującego po roku obrotowym, za który ustalana jest tzw. premia uznaniowa przedstawia Radzie Nadzorczej pisemne sprawozdanie z wykonania MBO za rok obrotowy, za który ustalana jest premia uznaniowa. MBO ustalane będzie przez Radę Nadzorczą w konsultacji z Zarządcą na kolejny rok obrotowy w terminie do 31 grudnia roku poprzedzającego rok obrotowy.

Pracownicy niebędący członkami Zarządu:

Wynagrodzenie zmienne dla pracowników niebędących członkami Zarządu jest przyznawane przez Zarząd Banku, który na podstawie wyników osiągniętych w ramach rocznego/wieloletniego zestawu celów biznesowo-rozwojowych - Management By Objective („MBO”), po uwzględnieniu wartości wynagrodzenia całkowitego pracownika (m.in. porównaniu wynagrodzenia pracownika do rynkowych poziomów wynagrodzenia dostarczanych przez firmę zewnętrzną specjalizującą się w przygotowywaniu takich danych), decyduje o wielkości tzw. premii uznaniowej. Premia nie jest automatycznie wyliczalna, lecz jej przyznanie i wysokość zależą od wspólnej decyzji Zarządu Banku.

W niniejszym dokumencie została przedstawiona Polityka wynagrodzeń dla osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku zatwierdzona w kwietniu 2016 roku. Programy wynagrodzeń obowiązujące w latach ubiegłych, które nie zostały jeszcze rozliczone zostały opisane w sprawozdaniu finansowym Banku za 2016 rok w Nocie 42.

Zagregowana informacja ilościowa na temat wynagrodzeń z podziałem na kadrę kierowniczą wyższego szczebla i pracowników, których działania mają istotny wpływ na profil ryzyka Banku:

Zagregowana informacja ilościowa dot. wynagrodzenia z podziałem na obszary działalności (w zł):

Linia Biznesowa	Wynagrodzenie całkowite (stałe + zmienne)
Zarządu Banku	3 450 175
Pozostałe osoby	3 081 781
Razem	6 531 956

mBank Hipoteczny S.A.
Ujawnienia dotyczące adekwatności kapitałowej mBanku Hipotecznego S.A.
na dzień 31 grudnia 2016 roku

Zbiornicze informacje ilościowe na temat wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w mBanku Hipotecznym S.A.

Lp.	Informacje dotyczące:	Wartość	Komentarz
1.	Liczba osób	14	4 osoby wchodzące w skład Zarządu w trakcie 2016 roku, 10 pracowników
2.	Wynagrodzenie stałe wypłacone w 2016 roku	5 208 006 zł	
3.	Wynagrodzenie zmienne za 2016 r. podlegające zasadom Uchwały 258/2011 KNF, przyznane w 2017 r.	*	
4.	Przyznany za 2016 rok składnik odroczony podlegający zasadom Uchwały 258/2011 KNF, w tym:		
4.1.	Gotówka	*	
4.2.	Instrument finansowy - liczba akcji, wysokość składnika	*	
5.	Naliczony za 2016 rok i jeszcze nie przyznany składnik odroczony (na okres trzech kolejnych lat) podlegający zasadom Uchwały 258/2011 KNF, w tym:		
5.1.	Gotówka	*	
5.2.	Instrument finansowy - liczba akcji, wysokość składnika	*	
6.	Składnik odroczony sprzed 2016 roku, wypłata przysługująca w 2016 roku, w tym:		
6.1.	Gotówka	60 000 zł	I odroczone transza za 2014
6.2.	Instrument finansowy - liczba akcji, wysokość składnika	175 829 zł	Wartość: 1) III transzy odroczonej premii rozliczanej w akcjach fantomowych mBanku Hipotecznego S.A., przyznanej w ramach premii za 2012 r. 2) II transzy odroczonej premii rozliczanej w akcjach fantomowych mBanku Hipotecznego S.A., przyznanej w ramach premii za 2013 r. 3) I transzy odroczonej premii rozliczanej w akcjach fantomowych mBanku Hipotecznego S.A., przyznanej w ramach premii za 2014 r
		672,0004 akcje	Przeliczenie premii bezgotówkowej na akcje według średniej wartości akcji fantomowej z okresu rocznego poprzedzającego datę wypłaty premii
7.	Składnik odroczony sprzed 2016 roku, jeszcze nieprzysługujący w 2016 roku, w tym:		
7.1.	Gotówka	510 000 zł	
7.2.	Instrument finansowy - liczba akcji, wysokość składnika	578 121 zł	Wartość części odroczonej premii rozliczanej w akcjach fantomowych mBanku Hipotecznego S.A., przyznanej w ramach premii za 2013, 2014 i 2015 r.
		2 366,4994 akcje	Przeliczenie premii bezgotówkowej na akcje według średniej wartości akcji fantomowej z okresu rocznego poprzedzającego datę przyznania premii
8.	Wartość wynagrodzeń z odroczoną wypłatą, przyznanych w danym roku obrotowym, wypłaconych i zmniejszonych w ramach korekty związanej z wynikami	-	
9.	Płatności związane z podjęciem zatrudnienia i z zakończeniem stosunku zatrudnienia	-	
9.1.	Liczba osób otrzymujących takie płatności	-	
9.2.	Najwyższa płatność	-	
10.	Liczba osób, które otrzymały wynagrodzenie całkowite w wysokości co najmniej 1 mln EUR	-	

*Pola nie zostały wypełnione z uwagi na fakt, że na dzień 3 marca 2017 roku, tj. na dzień publikacji niniejszego raportu wynagrodzenie zmienne za 2016 r. dla pracowników wskazanych w powyższej tabeli nie zostało jeszcze zaakceptowane przez właściwe organy Banku. Niniejszy dokument zostanie zmodyfikowany o wypłaty wynagrodzenia zmiennego za 2016 rok, przyznanych w 2017 roku, po akceptacji przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy sprawozdania finansowego za 2016 rok.

13. Polityka wynagrodzeń dla osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku - dane zaktualizowane po akceptacji części zmiennej wynagrodzenia osób zajmujących stanowiska kierownicze w mBanku Hipotecznym S.A., dotyczącej 2016 roku, przez właściwe organy Banku

Zbiornicze informacje ilościowe na temat wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w mBanku Hipotecznym S.A.

Lp.	Informacje dotyczące:	Wartość	Komentarz
1.	Liczba osób	14	4 osoby wchodzące w skład Zarządu w trakcie 2016 roku, 10 pracowników
2.	Wynagrodzenie stałe wypłacone w 2016 roku	5 208 006 zł	
3.	Wynagrodzenie zmienne za 2016 r. podlegające zasadom Uchwały 258/2011 KNF, przyznane w 2017 r.	2 190 000 zł	
4.	Przyznany za 2016 rok składnik nieodroczony podlegający zasadom Uchwały 258/2011 KNF, w tym:		
4.1.	Gotówka	657 000 zł	
4.2.	Instrument finansowy - liczba akcji, wysokość składnika	657 000 zł	
		2257,3441 akcje	
5.	Naliczony za 2016 rok i jeszcze nie przyznany składnik odroczony (na okres trzech kolejnych lat) podlegający zasadom Uchwały 258/2011 KNF, w tym:		
5.1.	Gotówka	438 000 zł	
		438 000 zł	
5.2.	Instrument finansowy - liczba akcji, wysokość składnika	1504,8961 akcje	
6.	Składnik odroczony sprzed 2016 roku, wypłata przysługująca w 2016 roku, w tym:		
6.1.	Gotówka	60 000 zł	I odroczonego transza za 2014
6.2.	Instrument finansowy - liczba akcji, wysokość składnika	175 829 zł	Wartość: 1) III transzy odroczonej premii rozliczanej w akcjach fantomowych mBanku Hipotecznego S.A., przyznanej w ramach premii za 2012 r. 2) II transzy odroczonej premii rozliczanej w akcjach fantomowych mBanku Hipotecznego S.A., przyznanej w ramach premii za 2013 r. 3) I transzy odroczonej premii rozliczanej w akcjach fantomowych mBanku Hipotecznego S.A., przyznanej w ramach premii za 2014 r.
		672,0004 akcje	Przeliczenie premii bezgotówkowej na akcje według średniej wartości akcji fantomowej z okresu rocznego poprzedzającego datę wypłaty premii
7.	Składnik odroczony sprzed 2016 roku, jeszcze nieprzysługujący w 2016 roku, w tym:		
7.1.	Gotówka	510 000 zł	
7.2.	Instrument finansowy - liczba akcji, wysokość składnika	578 121 zł	Wartość części odroczonej premii rozliczanej w akcjach fantomowych mBanku Hipotecznego S.A., przyznanej w ramach premii za 2013, 2014 i 2015 r.
		2 366,4994 akcje	Przeliczenie premii bezgotówkowej na akcje według średniej wartości akcji fantomowej z okresu rocznego poprzedzającego datę przyznania premii
8.	Wartość wynagrodzeń z odroczonej wypłatą, przyznanych w danym roku obrotowym, wypłaconych i zmniejszonych w ramach korekty związanej z wynikami	-	
9.	Płatności związane z podjęciem zatrudnienia i z zakończeniem stosunku zatrudnienia	-	
9.1.	Liczba osób otrzymujących takie płatności	-	
9.2.	Najwyższa płatność	-	
10.	Liczba osób, które otrzymały wynagrodzenie całkowite w wysokości co najmniej 1 mln EUR	-	